

altında neşretmektedir. Şimdiye kadar bu seriden şu on kitap yayımlanmıştır: *Türkçe'nin Sırları* (1972); *Şiir ve Edebiyat Sohbetleri* (c. I, 1976, c. II, 1982); *Tarih ve Tasavvuf Sohbetleri* (1984); *Bir Dağdan Bir Dağa, Nihad Sâmî Banarlı'nın Kaleminden Yahya Kemal* (1984); *Kültür Köprüsü, Süleyman Çelebi'den Mehmed Âkif'e* (1985); *Kitaplar ve Portreler, Mehmed Âkif'ten Günümüze* (1985); *Devlet ve Devlet Terbiyesi* (1985); *İstanbul'a Dâir* (1986); *İman ve Yaşama Üslubu* (1986).

BİBLİYOGRAFYA :

Levend, *Türk Edebiyatı Tarihi*, I, 489, 490-491; Hikmet İlaydın, "Resimli Türk Edebiyatı Tarihi (Nihad Sami Banarlı)", *TD*, XXVI, nr. 247 (1972), s. 9-14; nr. 248 (1972), s. 96-102; nr. 249 (1972), s. 210-215; Nermin Suner Pekin, "Aziz Hocamız Nihad Sâmî Banarlı", *KAM*, III/4 (1974), s. 39-55; a.mlf., "Banarlı, Nihad Sâmî", *TDEA*, I, 308-309; a.mlf., "Kitabın Baskısı Hakkında-Kitabın Müellifi Hakkında", *RTET*, II, 1267-1273; Nihad Sami Banarlı, *İman ve Yaşama Üslubu* (takdim: Sait Başer), İstanbul 1986, Giriş: Nihad Sami Banarlı, s. 9-15; *KAM* (Nihad Sâmî Banarlı özel sayısı), III/4 (1974); R. Ekrem Koçu, "Banarlı (Nihad Sâmî)", *İst.A*, IV, 2100-2101.

ŞEYMA GÜNGÖR

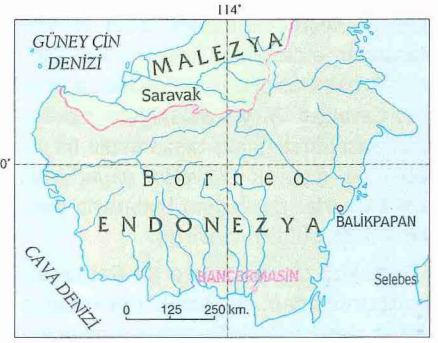
BANCERMASİN

Endonezya'da
Borneo'nun güneydoğusunda yer alan
Kalimantan Selatan eyaletinin
merkezi.

Martapura nehrinin kıyısında kurulan Bancermasin, adını üzerinde kurulduğu tuzlu su bataklıklarından alır. Bölgenin en önemli gelir kaynağı baharat ve kara biber iken son zamanlarda üretimde azalma kaydedilmiştir. Buna rağmen Kandangan ve civarında yetiştirilen pirinç, hindistan cevizi ve kauçuk gibi ürün-

lerin pazarlanması buradan yapılır; şehrin doğusundaki Martapura vadisinde de elmas bulunur. Karayollarının son derece yetersiz olduğu bölgede ulaşım için daha çok nehirler kullanılır. Temel su yolu vasıtaları büyük tekneler, kayıklar ve sallardır. Bu yüzden Bancermasin Endonezya'nın Venedik'i olarak adlandırılır. Şemsüddin Nûr Havaalanı şehrin ülkedeki diğer bölgelerle hava yolu bağlantısını sağlar.

Banceriler, Cavalılar, Buginler, Malaylar, Dayaklar, Araplar, Çinliler ve Hintliler'den oluşan karışık bir etnik yapıya sahip bulunan Bancermasin'in nüfusu 423.600'dür (1983). Bu farklı ırkların bölgeye ilk geliş sebepleri, buradaki baharat ticaretiyle altın ve elmas madenleri ve bunlara bağlı olan sanayidir. Daha sonra Hollanda ve İngiliz Doğu Hindistan şirketleri de aynı sebeplerle buraya gelmişlerdir. Bölgeye İslâmiyet'in ne zaman girdiği kesin olarak bilinmemekle birlikte mevcut kaynaklar tarih olarak XVI-XVII. yüzyılları gösterirler. Bancermasin'in çok eskilerden beri Mataram, Malaka ve Makassar ile ticarî ve kültürel bağları vardı. Cava'daki kıyı devleti Demak ile olan münasebetler de halk arasında siyasî şuurlanmayı arttırmıştı. Bütün bunların sonucunda XVI. yüzyılda Samudra adında bir lider tarafından Bancermasin Sultanlığı kuruldu; kendinden sonra gelen bazı hükümdarların isimleri Sultan Nata, Sultan Âdem, Sultan Temcîdullah ve Sultan Süleyman'dır. Bancermasin Sultanlığı 1860'larda Hollandalılar'ın bölgede kesin hâkimiyet kurlmalarına kadar devam etti. 1860'larda Hollanda'nın Doğu Hindistan kolonilerine dahil olan Bancermasin, 1949 yılında Hollandalılar'ın bölgeyi terketmesinden sonra bağımsız Endonezya'nın bir parçası haline geldi.

Bancermasin

Halkı genellikle Şâfiî mezhebine mensup olan Bancermasin yöresi, bütün Endonezya'da en yüksek nisbette hacca gidilen bölgedir ve burada diğer İslâmî faaliyetler de çok hareketli bir şekilde yürütülmektedir. Bancermasin'de Lambung Mangkurat Üniversitesi (1960) ve Cakarta'da bulunan National Islamic Institut'ün bir şubesi olan Institut Agama Islam Negeri gibi bazı eğitim müesseseleri bulunmaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

R. T. McVey, *Indonesia*, New Haven 1963; I. Southall, *Indonesia Face to Face*, Sydney 1965; Ailsa Zainuddin, *A Short History of Indonesia*, Victoria 1968; D. J. M. Tate, *The Making of Modern South-East Asia*, Kuala Lumpur 1971; J. Hardjono, *Indonesia: Land and People*, Jakarta 1971; D. E. Fryer — J. C. Jackson, *Indonesia*, Westview 1977; E. Oey v.d.gr., *Indonesia*, Singapore 1980-82; D. G. E. Hall, *A History of South-East Asia*, Hong Kong 1987, s. 519-525, 562-568, 617; *The Far East and Australasia 1988*, London 1987, s. 444; *Ensiklopedi Indonesia* (ed. Hassan Shadily v.d.gr.), Jakarta 1980-83, I, III, IV, tür.yer.; A. W. Nieuwenhuis, "Bancermasin", *IA*, II, 300-301; C. C. Berg, "Bancermasin", *EI²* (İng.), I, 1014.

MUHAMMAD ABDUL JABBAR BEG

BANDA ADALARI

Endonezya'da
Selebes ile Yeni Gine
adaları arasında yer alan
volkanik adalar.

Başlıcaları Neira, Lonthor, Run, Ay ve Rosengain adını taşıyan bu küçük adalar, baharat yetişen yerler arasında büyük şöret bulmuş ve milletlerarası ticarete çok tanınmışlardı. Banda adalarının ünü sadece Cavalı, Malaylı ve Çinli tüccarlar arasında ve Asya'da değil aynı zamanda Arap ve Venedikli tüccarlar vasıtasıyla Ortadoğu ve Avrupa'da da ya-

Bancermasin
Ulucamii -
Borneo /
Endonezya